

9. november 2022

UKA 2022/34

Pisariartitsineq aallaavigalugu nunalerinermik ilinniarfimmik pilersitsisoqarnissaanut Naalakkersuisut nalunaarusioqquneqarnissaaanik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Nalunaarusiaq Narsami Nunalerinermik ilinniarfimmik pilersitsinissamik qulaajaanerussaaq, pingaarnertut imminut pilersorsinnaaneq, nunalerineq aamma nerisassanik tunissassiornermik siunertaqartumik. Nalunaarusiaq Inatsisartut 2023-mi ukiaanerani ataatsimiinneranni agguaanneqassaaq.

(Inatsisartunut ilaasortaq, Mariane Paviaisen, Inuit Ataqatigiit)

Inuit Ataqatigiiit tunuliaqtaralugit Inatsisartuni ilaasortaq Mariane Paviaisen siunnersuuta matumuuna Siumumiik imaattumik oqaaseqarfingissavarput.

Aasaq manna Nunat Avannarliit Killiit Siunnersuisooqatigiivini Upernaviarsummi paasisassorsiorpugut Upernaviarsummiinnittalu kinguninngua Naalakkersuisunut apeqquteqaateqarpunga, isumaqarama nunalerinikkut ineriertortitsinissaq politikkikkut tapersorsorneqarnerusariaqartoq.

Ullumikkut nunalerinermut ilinniartitaanermik nunatsinni soqanngilaq, savaatilinngorniartunut ilinniartitaaneq taamaallaat neqeroorutaammat. Taamaattoq Upernaviarsuk Kalaallit Nunaanni nunalerinermi inuussutissarsiuteqarnikkut ilinniagaqarnermi misileraaffittut atorneqarpoq.

Misileraavimmi nunalerinermi misilittaanerit nunalerinermillu ilinniarnerit aallunneqarput, uumasuuteqarnerup iluani savaateqarneq aningaasaqarnikkut pingarnerpaatut inisisimavoq.

Immuliorfimmik pilersitsisinnaanermut pilersaarut aningaasartaliussat amigaatigineqarneri peqquataallutik kinguartinneqarpoq.

Naatsiiveqarnerup iluani misileraaviup naatsiiviani ilinniarfianilu naatitat assigiinngitsut naatinneqarsinnaanerannik misileraanerit ingerlanneqarput.

Ilinniartut amerlanngitsut, sulisut, pisortaq, ingerlatsinermi aqutsisoq, igasoq kiisalu naasorissaasoq misileraavimmiippuit.

Piupput: inuit namminneq kiisalu pisortat naatsiivimmi atorsinnaasaat naasut ukiuni arlariinni piusinnaasut, orpikkat aammalu orpiit, taamakkaluartoq pisortat illuutaanni sanaartorfiinilu aningaasaliiniarneq ajornartorsiutaavoq.

Imminut pilersorniarnermi nersutaateqarnermut aningaasatigut taperneqartarnissamut ukiut tamaasa aningaasanut inatsimmi suli aningaasanik illikartitsisoqartarpooq.

Taamaattumik nunalerinermi ilinniarnissaq inuusuttunut soqtiginarsarneqarnissaanut Naalakkersuisut Upernaviarsuup atortutigut illoqarniarnikkullu pilersorneqarnerulernissaanik eqqarsaateqarnersut aperissallugit soqtiginarpooq.

Aasaq manna Upernaviarsummeereerlunga naalakkersuisunut apeqquteqarpunga: Maannamut Naalakkersuisut misilittaavittut Upernaviarsuup sanaartugaqarnikkut allatigullu atortutigut ullumikkumut naleqqussaanissaq inuusuttunit nunalerinermi ilinniagaqarnissamut orniginarsaanissaq siunertaralugu eqqarsaatersuuteqarfigineraat.

Naalakkersusoq akissuteqarpoq, 2021-imi aningaasanut inatsimmi ataatsimut aningaasaliissutinik tamakkiisunik 3 mio. kr.-inik immikkoortitsisoqarnikuusoq Upernaviarsummi illuutit nalunaarsorneqarnissaannut, kiisalu sanaartugassanut pilersaarummik nutaamik suliaqarnissamut. Naatsorsuutigineqarluni Upernaviarsummi sanaartugassanut pilersaarut Naalakkersuisunut 2022-p ingerlanerani tunniunneqassasoq.

Upernaviarsummi savaatilinngorniartarneq tamakkiisumik nunalerinermut ilinniarfinngortinneqarsinnaanera qanoq anguniarneqarsinnaanersoq pillugu nalunaarusiortoqarnissaa Naalakkersuisunit aallartinneqarsimasoq aasaq apeqquteqaatinni akissutigineqarpoq taamatullu Inuili - Food College Greenland qanoq nutarterneqarsinnaanersoq misissornejassasoq kiisalu naatsorsuutigineqarluni. Suliniutit misissuinerillu taakku Naalakkersuisunut 2023-mi tunniunneqariissasut Naalakkersuisup akissuteqaammini oqaatigaa.

Tassa imaappoq Mariane Paviaisen siunnersuutaa aasaq apeqquteqaatinnut Naalakkersuisut akissuteqaataat malillugu suliaq aallartereeersimavoq ukiullu tulliani tunniunneqassalluni. Tamanna tunngavigalugu siunnersuut ilalersinnaanngilarput siunnersuutip ingerlareernera innersuussutigalugu.

Doris J. Jensen, Siumut